

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Bases epistemolóxicas para o ensino das linguas e literaturas galega e castelá	Código	652608821	
Titulación	6 Mestrado Universitario en profesorado de Educación Secundaria: Lingua e Literatura Galega e Lingua e Literatura Castelá			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Sobrino Freire, Iria	Correo electrónico	iria.sobrino@udc.es	
Profesorado	Carballal Miñan, Patricia	Correo electrónico	patricia.carballal@udc.es	
	Sobrino Freire, Iria		iria.sobrino@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia constituirá unha aproximación ás principais achegas da Lingüística e a Teoría da Literatura ao ensino das linguas galega e castelá e a súa literatura. Ofrecerase un panorama da evolución da educación lingüística e literaria na ESO e o Bacharelato até a situación actual e analizaranse diferentes recursos de carácter innovador nestes ámbitos.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos ?Non se realizarán cambios.</p> <p>2. Metodoloxías Mantéñense todas as metodoloxías, substituíndo a presencialidade pola comunicación a través dos medios telemáticos habilitados pola UDC: Campus Virtual, Teams e correo electrónico.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: ? Correo electrónico: en horario lectivo. Pode empregarse para facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados. ? Teams: cando se requira por parte dos/as alumnos/as, sempre no horario de titorías das profesoras ou no marco horario da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación: Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, agás que: O cómputo de asistencia realizarase con respecto ás sesións presenciais ou ás virtuais síncronas.</p> <p>1. SITUACIÓNS:</p> <p>A) Alumnado con dedicación completa: Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración e presentación dos traballos de pequeno grupo (70%). b) Proba de ensaio (30%)</p> <p>B) Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212): Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Traballo tutelado (70%). b) Proba de ensaio (30%)</p> <p>C) Alumnado non presencial: a) Proba de ensaio (máis extensa) (100)%</p> <p>2. REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA: a. Asistir e participar regularmente nas actividades da clase. b. Obter unha puntuación do 50% do peso de cada unha das partes obxecto de avaliación. c. Entregar e expoñer os traballos tutelados na data que se indique. 4. A oportunidade de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a de xuño.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: - Non se realizarán cambios. Xa dispoñen de todos os materiais de traballo da maneira dixitalizada en Moodle.</p>
-----------------------------	---

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A16	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinós.
A17	Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.
A18	Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares.
A19	Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
A21	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñecer as achegas ao ensino das principais teorías lingüísticas e literarias contemporáneas		AP17 AP19	
Coñecer a evolución histórica da educación lingüística e literaria e a súa situación actual		AP16 AP17 AP18	
Coñecer e valorar criticamente os recursos e materiais didácticos nos ámbitos lingüístico e literario		AP21	CM1 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Que é a epistemoloxía? Ideas previas en relación co ensino da lingua e a literatura	1.1. Epistemoloxía e transposición didáctica: os saberes ensinados en lingua e literatura.
2. As linguas galega e castelá e as súas literaturas na ESO e no Bacharelato.	2.1. Perspectiva histórica e situación actual. 2.2. Recursos e materiais didácticos.
3. Teorías lingüísticas e literarias: principais achegas ao ensino.	3.1. O ensino da lingua. 3.2. O ensino da literatura.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A16 A17 A21 A18 A19 C5 C6 C7 C8	14	0	14
Obradoiro	A16 A17 A21 A18 A19 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	12	33	45
Traballos tutelados	A16 A17 A21 A18 A19 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	33	35
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos por parte do profesorado da materia.
Obradoiro	Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes en que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc.) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
Traballos tutelados	Realización dun traballo tutelado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Resolución de dúbidas e discusión dos métodos e materiais de traballo.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A16 A17 A21 A18 A19 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	O alumnado deberá asistir e participar activamente nos distintos obradoiros que os docentes proporán no marco da materia.	25
Traballos tutelados	A16 A17 A21 A18 A19 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Realización dun traballo tutelado en grupo.	75

Observacións avaliación

Modalidades de avaliación

Estabélécense tres modalidades de avaliación:

1. Para as persoas que asistan regularmente ás aulas:

Un traballo tutelado en grupo (70% da cualificación); Unha tarefa de reflexión individual (30% da cualificación).

O traballo colaborativo é fundamental nesta modalidade de avaliación, polo que se realizará un seguimento da asistencia do alumnado ás aulas.

2. Para o alumnado con dispensa académica:

Un traballo tutelado (70% da cualificación). Segundo os casos, valorarase a posibilidade de realizalo en grupo ou individualmente. Unha tarefa de reflexión individual (30% da cualificación).

3. Para as persoas sen dispensa académica que non asistan regularmente ás clases:

Unha proba de ensaio (100% da cualificación), que poderá ser diferente á que se propoña para a modalidade en que esta é só unha parte.

Para aprobar a materia será necesario superar todas as partes, en calquera das dúas oportunidades, polo que será necesario obter no mínimo o 50% da puntuación en cada unha delas. Na segunda oportunidade o alumnado só repetirá as partes suspensas e manterá a nota daquelas que fosen superadas.

Os traballos entregaranse telematicamente a través dunha Tarefa creada para tal fin no Campus Virtual da materia.

Débese facer un uso sustentábel dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.

Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

Fontes de información

Bibliografía básica	Bordons, G. e Díaz-Plaja. (2006). Enseñar literatura en secundaria. La formación de lectores críticos, motivados y cultos. Graó.Calvino, I. (1992). ¿Por qué leer a los clásicos?. Tusquets.Cassany, D. (2006). Tras las líneas. Sobre la lectura contemporánea. Anagrama.Flecha, R. (1998). Compartiendo palabras el aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo. Paidós.Jover, G. (2007). Un mundo por leer. Octaedro.Llovet, J. et al. (2012). Teoría literaria y literatura comparada. Ariel.Lomas, C. (coord.) (2014). La educación lingüística, entre el deseo y la realidad : competencias comunicativas y enseñanza del lenguaje. Octaedro.Lomas, C. (coord.) (2015). Fundamentos para una enseñanza comunicativa del lenguaje. Graó.Moreno Cabrera, J.C. (2013). Cuestiones clave de la Lingüística. Síntesis.Ruiz Bikandi, U. (coord.) (2011). Lengua Castellana y Literatura. Investigación, innovación y buenas prácticas. Graó.
Bibliografía complementaria	- (). .

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Traballarse para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar o respecto e a igualdade. Porase especial atención en detectar posibles situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías